

Høj udnyttelse af restprodukter i ny vej til Lynetteholmen

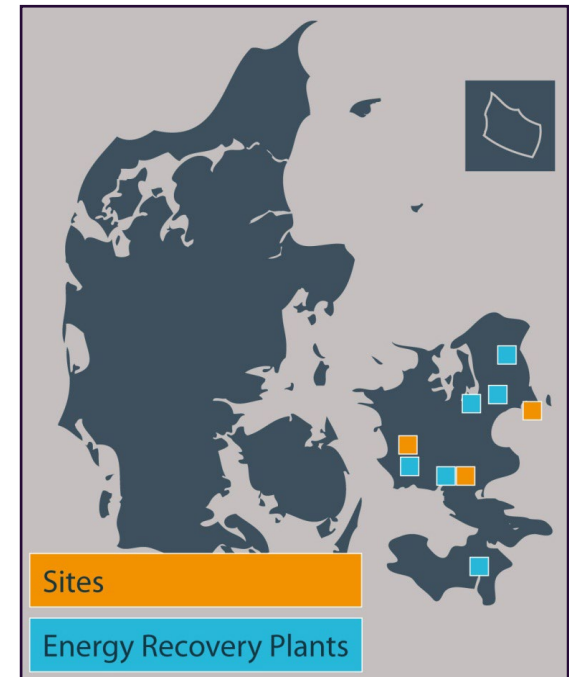
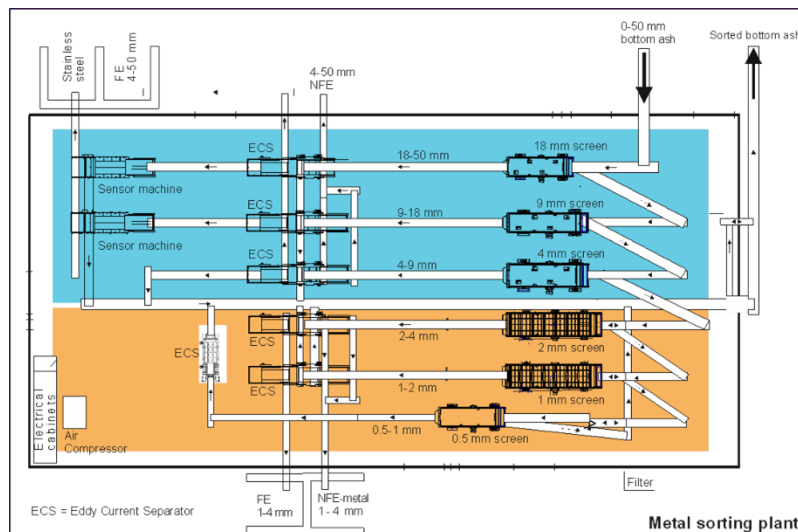

Slaggegrus fra Afatek

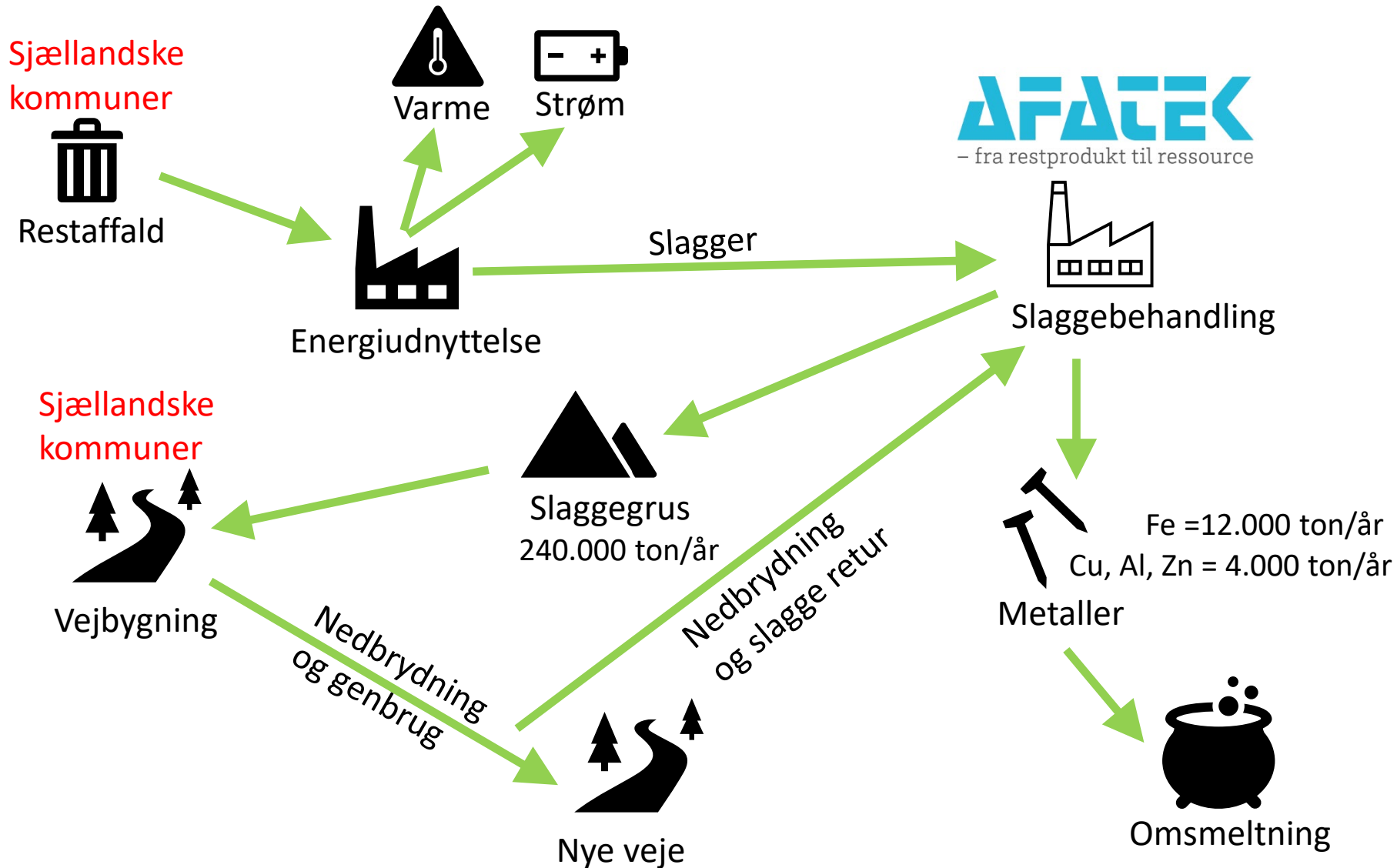
- Certificeret og deklareret produkt med miljøvaredeklaration (GWP = -9,97 kg CO₂-eq/ton).
- Gode erfaringer med anvendelse i bundsikringslag og ubundne bærelag.
- Laboratorieforsøg med anvendelse som tilslag til bitumenbundet materiale (BSM).
- Eksisterende VD udbudsforskrifter for slaggegrus til bundsikring og som tilslag til BSM.
- VD udbudsforskrift for slaggegrus i bærelag klar i 2023.

Om Afatek – nogle hovedtal

- Behandler årligt ca. 240.000 tons slagge fra 6 forbrændingsanlæg = 40 % af markedet
- 4 slaggepladser. Al behandling forgår på pladsen i København
- Et nyt avanceret metalsorteringsanlæg blev taget i drift i 2016 - genvindingsgrad for metaller >90 %
- Genvinder årligt ca. 12.000 tons jern, 4.000 tons metaller af alle typer – også rustfrit stål (bl.a. for at sikre ren slaggegrus)

Slaggegrus – Cirkulær økonomi

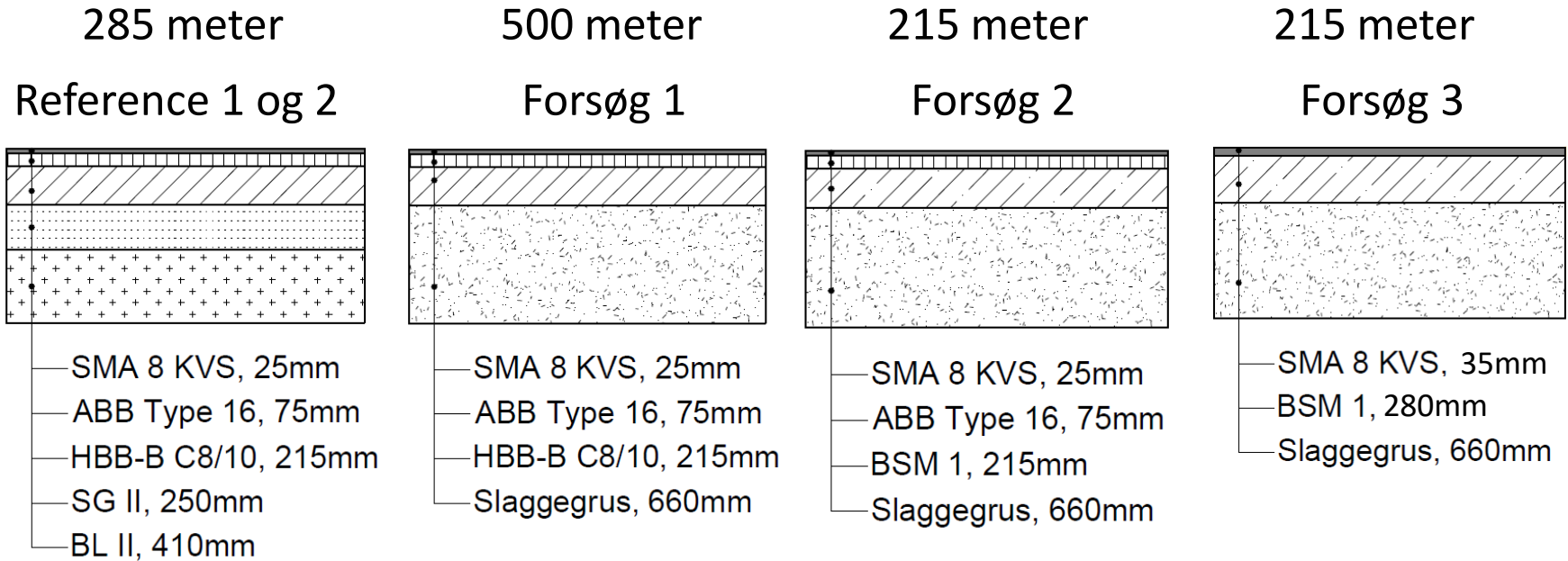
Baggrund for projektet

- Opfyldning på Lynetteholmen – tilførsel af jord.
- Ny transportvej over Prøvestenen.
- Mangel på naturmaterialer til vejbyggeri.
- Projektgruppe: By og Havn, Afatek, Teknologisk Institut, Vejdirektoratet, Boes Consulting.
- Entreprenører: Munck (bundsikring og ubundet bærelag af slaggegrus), SR-Gruppen (BSM slaggegrus).
- Ønske om bedre udnyttelse af restprodukter i vejkonstruktioner.
- Forsøg med anvendelse af slaggegrus i videst mulige omfang i transportvejen.

Transportvej på Prøvestenen

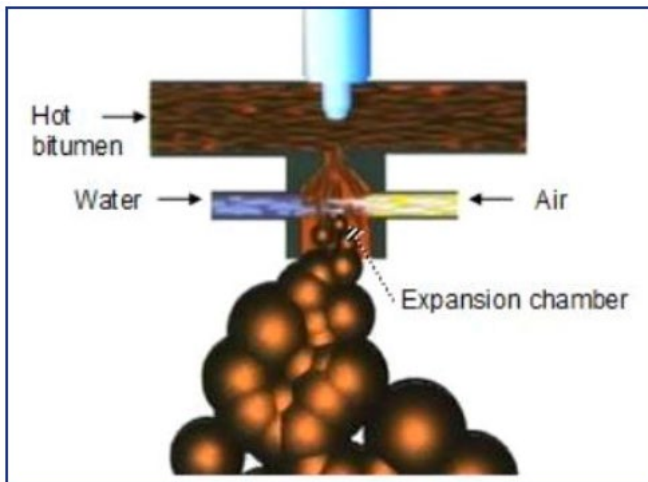
Prøvestenen – vejopbygning og dimensionering

- Estimeret trafikmængde 320.000 $N_{\text{Æ}10}$ /år
- Design life 20 år
- Total design trafik 6.400.000 $N_{\text{Æ}10}$
- Trafikklasse T6
- Dimensionering af forsøgsstrækninger udført af Loudon International

Bitumenstabiliseret slaggegrus

- BSM = bitumenstabiliseret materiale.
- Ny energisparende metode
- BSM anvendes som erstatning for bærelag af varmblandet asfalt.

Kilde: Sabita TG2 2020

Kilde: Sabita TG2 2020

Forundersøgelser af Teknologisk Institut

- Omfattende prøveudtagning og prøvning med sigteanalyser, modificerede Proctorforsøg etc.
- Skumningsforsøg med forskellige bitumentyper og skumningsvandmængder.
- Forsøg med forskellige bindertyper og mængder.
- Sporkøringstest med minimal sporkøring (0,2 mm).

BSM slaggegrus fremstilling til Prøvestenen

- BSM slaggegrus blev fremstillet på et KMA-anlæg (Kalt Mix Anlæg) af SR-Gruppen.
- KMA-anlægget var opstillet hos Afatek på Selinevej og den færdige BSM blev kørt på lastbil direkte til indbygning på Prøvestenen.
- BSM recept:
 - Slaggegrus 0/31,5 mm som tilslag.
 - 2,2 % opskummet bitumen (40/60 vejbitumen med 3,4 % vand).
 - 0,8 % cement som bindemiddel.

BSM slaggegrus udlægning

BSM slaggegrus komprimering

Færdigkomprimeret BSM-belægning

Flot, næsten betonagtig overflade af BSM efter afsluttende tromling

Foto: Ole Grann Andersson, Teknologisk Institut.

BSM-belægning feltprøvning – Teknologisk Institut

	Enhed	Prøve 1	Prøve 2	DK spec. Jf. AAB BSM-KMA
Prøvedato	dd-mm-åå	16-08-22	17-08-22	
Spaltetrækstyrke	kPa	370	458	≥ 200
Vandfølsomhed ITSr	%	77,3	79,9	≥ 70
Stivhedsmodul, 20 °C	MPa	1.763	2.038	≥ 1.000
Marshall stabilitet, 25 °C	KN	35,8	36,4	≥ 12

- Materialeegenskaber, som ligger væsentligt over de normale, gældende vejregel-krav for BSM.
- Spaltetrækstyrke og stivhedsmodul næsten dobbelt af minimumskrav.
- Marshall-stabilitet næsten 3 x minimumskrav.
- Komprimering gennemsnit på 104 % og minimumsværdi 100 %.

BSM slaggegrus – GWP-overslag

	BSM knust asfalt kgCO ₂ -eq/ton		BSM Slaggegrus kgCO ₂ -eq/ton
Bitumen	46%	8,19	8,19
Cement	34%	6,05	6,05
Genbrugsasfalt	12%	2,14	
Slaggegrus			-9,47
Transport	5%	0,89	0,89
Diesel	3%	0,53	0,53
Samlet	100%	17,8	6,2

GWP (A1-A3) af BSM knust asfalt jævnfør LCA-vurdering af BSM-KMA-Bærelag, Teknologisk Institut, 22. marts 2021.

GWP (A1-A3) af BSM slaggegrus beregning af Boes Consulting.

GWP af materialer i vejen

	Ref. densitet Mg/m ³	GWP kgCO ₂ -eq/ton	Kilde
SMA 8 KVS PMB	2,30	85,4	Asfaltindustrien branchegennemsnit
ABB 16	2,30	53,0	Asfaltindustrien branchegennemsnit
HBB-B	2,30	62,2	100 kg FutureCem 900 kg SG II
SG II	2,00	2,6	EPD NCC Nyrand Produktgruppe 2
BL II	1,70	2,6	EPD NCC Nyrand Produktgruppe 3
Slaggegrus	1,70	-9,97	EPD Slaggegrus Afatek
BSM slaggegrus	1,80	6,2	Beregnet overslag

GWP af materialer som vugge-port (A1-A3) scenarie.

GWP af HBB-B kun råmaterialer.

Beregning af GWP per m² vej

Referencestrækning		
	Tykkelse	GWP
Materiale	(mm)	kgCO ₂ -eq/m ²
SMA 8 KVS	25	4,9
ABB 16	75	9,1
HBB-B C8/10	215	27,4
SG II	250	1,3
BL II	410	1,8
Samlet	975	44,5

Forsøgsstrækning 1		
	Tykkelse	GWP
	(mm)	kgCO ₂ -eq/m ²
SMA 8 KVS	25	4,9
ABB 16	75	9,1
HBB-B C8/10	215	27,4
Slaggegrus	660	-11,2
Samlet	975	30,2

Forsøgsstrækning 2		
	Tykkelse	GWP
	(mm)	kgCO ₂ -eq/m ²
SMA 8 KVS	25	4,9
ABB 16	75	9,1
BSM slaggegrus	215	2,4
Slaggegrus	660	-11,2
Samlet	975	5,2

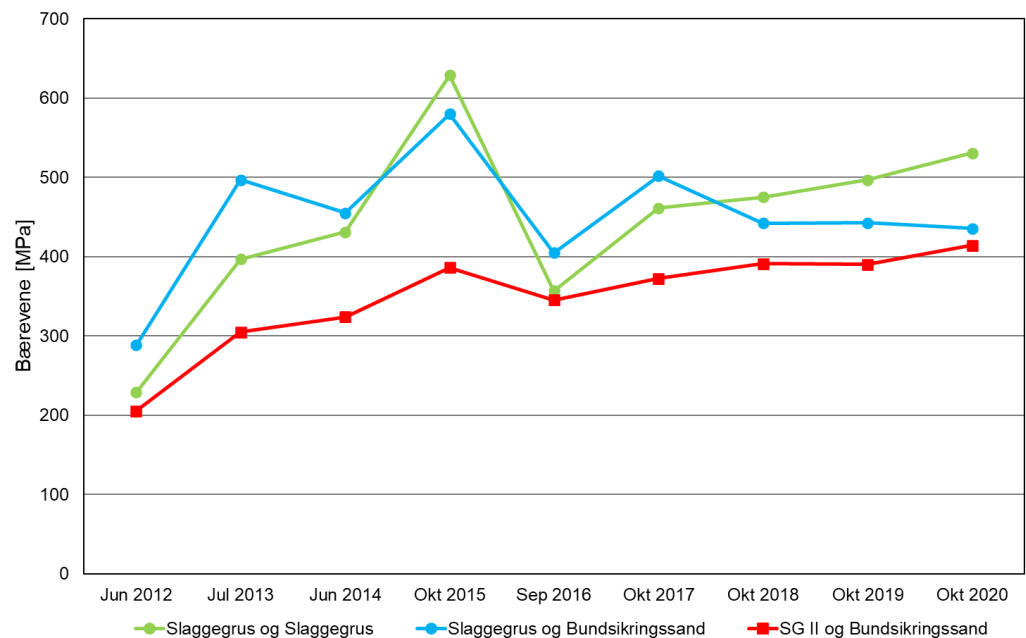
Forsøgsstrækning 3		
	Tykkelse	GWP
	(mm)	kgCO ₂ -eq/m ²
SMA 8 KVS	35	6,9
BSM slaggegrus	280	3,1
Slaggegrus	660	-11,2
Samlet	975	-1,2

Opfølgning på vejens tilstand - Bæreevne

- Måling med faldlod udføres af Vejdirektoratet

Fotos: Vejdirektoratet

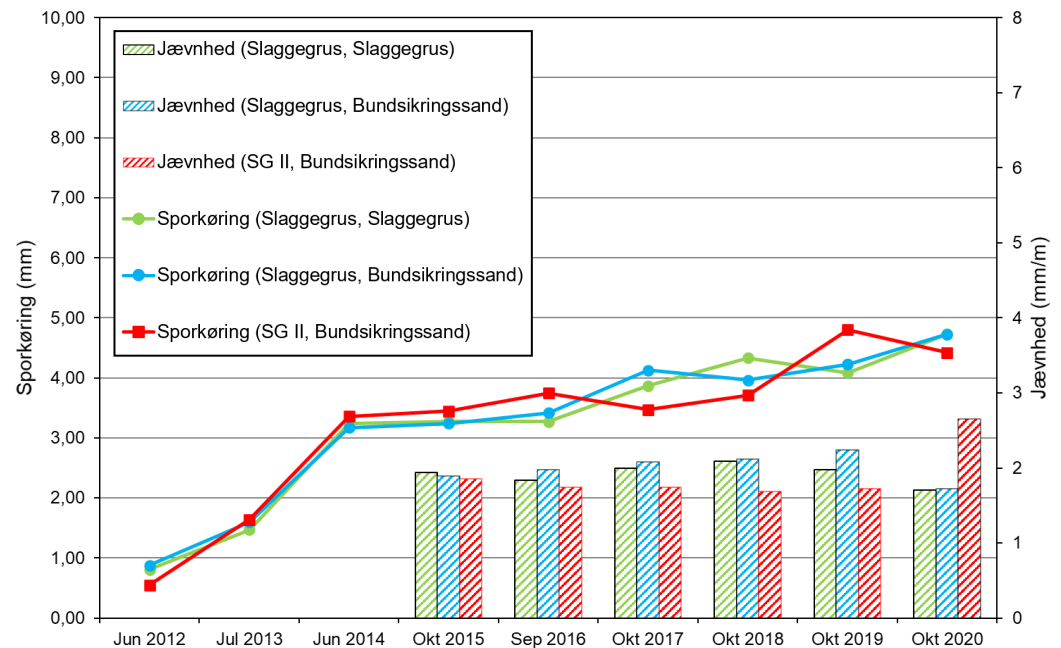
Eksempel fra målinger på Nordsøvej – udvikling i bæreevne af ubundne bærelag med slaggegrus i forhold til referencematerialer

Opfølgning på vejens tilstand - Overfladeegenskaber

- Jævnhed, sporkøring, evt. revner
- Udføres med profilograf eller ARAN af Vejdirektoratet

Fotos: Vejdirektoratet

Eksempel fra målinger på Nordsøvej – udvikling i jævnhed og sporkøring i asfalt på strækninger med slaggegrus i forhold til referencetrækning.

Konklusion

- Slaggegrus kan erstatte BL II og SG II i bundsikring og ubundet bærelag i forholdet 1:1.
- BSM slaggegrus kan erstatte bundne bærelag som HBB-B og ABB .
- Store økonomiske besparelser ved anvendelse af slaggegrus som erstatning for naturmaterialer og BSM slaggegrus som erstatning for HBB-B og bærelag af varmasfalt.
- Stort potentiale for reduktion i CO₂-udledning ved anvendelse af slaggegrus og BSM slaggegrus.
- Årlig opfølgning på vejens tilstand vil vise, om den forventede langtidsholdbarhed af løsningerne kan eftervises.

Tak for opmærksomheden

Se mere om Afatek på: www.afatek.dk

Kontaktperson i Afatek:

- Lars Holm

lh@afatek.dk

